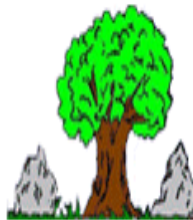

Polisi Atal Bwlio/ Anti bullying Policy

Ysgol Bancyfelin, Ysgol
Llangain ac Ysgol
Llansteffan

Beth yw Bwlio?

Ymddygiad ymosodol neu sarhaus gan unigolyn neu grŵp yw bwlio, sy'n aml yn cael ei ailadrodd dros gyfnod, sy'n creu dolur neu niwed yn fwriadol.

(Mynd i'r afael â bwlio mewn ysgolion: Arolwg o arfer effeithiol – Estyn 2006)

Gall bwlio fod yn:

- Emosiynol bod yn anghyfeillgar, eithrio, poenydio (e.e. cuddio llyfrau, ystumiau bygythiol)
- Gorfforol poeri, gwthio, cicio, taro, pwnio, defnydd o drais neu ddifetha neu ddwyn eiddo
- Hiliol gwatwar hiliol, graffiti, ystumiau
- Rhywiol cyswllt corfforol di-groeso neu sylwadau ymosodol rhywiol yn erbyn tueddfryd rhywiol
- Geiriol galw enwau, coegni, sarhau, lledaenu straeon, cyhuddiadau maleisis, pryfocio, gwneud sylwadau cas
- Ysgrifenedig Anfon nodiadau
- Anuniongyrchol Gwaharddiad o grwpiau cymdeithasol, diarddel neu ymyleiddio unigolion wrth eu ffrindiau a chysylltiadau cyffredin
- Anghenion Arbennig Bwlio ar sail Anghenion Dysgu Ychwanegol, anabledd neu gyflwr iechyd hirdymor
- Seibr Bwlio ar lein drwy wefannau cymdeithasol neu dduliau erail

Cyfrifoldeb yr athrawon a'r pennaeth yw pennu gweithred o fwlio a gweithredu'r polisi yn unol â hynny.

Ein nod

Ein nod yw darparu awyrgylch gofalgarg a chyfeillgar i'r disgyblion i gyd fel eu bod yn gallu dysgu mewn awyrgylch ymlaciol a diogel.

Gweithiwn i gyflawni hyn drwy:

- Ddatgan yn gyson fod bwlio yn annerbyniol mewn gwasanaethau, amser cylch, cylchlythyron a chyfarfodydd gyda phlant a'u rhieni
- Fynd i'r afael â materion bwlio go iawn yn rheolaidd a thrwy straeon mewn gwasanaethau, amser stori, arddangosfa ayyb
- Ymwelwys cyson megis yr Heddlu a'r NSPCC
- Ganolbwyntio ar faterion bwlio fel ffocws ysgol gyfan
- Ddarparu cyfleon i'r plant i roi gwybod am achosion o fwlio sy'n effeithio arny'n nhw eu hunain neu'r hyn glywon/welon nhw
 - i'w mentoriaid grŵp cyfoed
 - i'w athro dosbarth neu bennaeth yr ysgol
- Ymchwilio i bob achos o fwlio naill ai honedig neu wirioneddol a gweithredu yn ôl yr angen
- Gefnogi rhieni a disgyblion pan adroddir am fwlio
- Helpu'r plentyn a fwiwyd i ail-ennill ei hyder a'i hunan-barch
- Helpu'r bwli/s i newid eu hymddygiad

Mae bwlio o unrhyw fath yn annerbyniol yn yr ysgol. Pe bai bwlio yn digwydd, dylai'r disgyblion i gyd allu dweud gan wybod y bydd achosion yn cael eu trin yn brydlon ac effeithiol. Rydym yn ysgol **DDWEUD**. Golyga hyn fod disgwyl i *unrhywun* sy'n meddwl fod bwlio'n digwydd ddweud wrth y staff. Bydd yr ysgol yn ystyried yn rheolaidd beth yw ystyr bod yn ysgol **DDWEUD**.

Arwyddion a Symptomau

Fe allai plentyn ddangos arwyddion neu ymddwyn fel ei fod ef/ei bod hi yn cael ei fwlio/ei bwlio. Dylai oedolion fod yn ymwybodol o arwyddion posib ac ymchwilio os ydy plentyn yn

- ofni cerdded i ac o'r ysgol
- ddim am fynd ar y bws ysgol
- erfyn am gael ei yrru i'r ysgol
- newid ei drefn rheolaidd
- anfodlon mynd i'r ysgol (ysgol ffobig)
- dechrau colli'r ysgol
- mynd i'w gragen, yn bryderus, neu golli hyder
- dechrau atal dweud
- cynnig neu fygwth hunanladdiad neu redeg i ffwrdd
- crio i gysgu gyda'r nos neu gael hunllefau
- dechrau gwlychu'r gwely
- crio/mynd yn sal yn y bore
- dechrau gwneud gwaith gwael yn yr ysgol
- cyrraedd adre gyda dillad wedi'u rhwygo neu lyfrau wedi 'u niweidio
- meddu ar eiddo wedi 'u niweidio neu " ar goll"
- gofyn am arian neu ddechrau dwyn arian (i dalu'r bwli)
- "colli" arian cinio neu arian arall yn rheolaidd
- cael clwyfau neu gleisiau anesboniadwy
- cyrraedd adre'n llwglyd (arian/cinio wedi ei ddwyn)
- mynd yn ymosodol, aflonyddgar neu afresymol
- bwlio plant eraill neu frawd/chwaer
- stopio bwyta
- amharod i ddweud beth sydd o'i le
- yn rhoi esgusodion annhebygol i un o'r uchod

Fe allai'r arwyddion ac ymddygiad hyn ddynodi problemau eraill, ond fe ddylid ystyried bwlio fel posiblwydd ac ymchwilio iddo.

Strategaethau i'r Ysgol

Rydym yn delio â bwlio fel mater i'r ysgol gyfan ac rydym yn goddef dim. Rydym yn ymchwilio pob achos o fwlio neu'r honiadau sy'n digwydd o fewn cyd-destun yr ysgol. Ambell waith defnyddir y gair "bwlio" pan mewn gwirionedd ffrindiau'n cwmpo mas ydyw. Rydym yn cymryd pob gofal i ymchwilio iddo'n drylwyr.

Rydym yn rhoi sylw i fwlio a'i effeithiau drwy wahanol agweddau o'r cwricwlwm:

- ABC [Sesiynau hunan les]
- Grwpiau dysgu
- Ysgrifennu creadigol
- Drama
- Hanes
- Addysg Grefyddol

Rydym yn defnyddio amrywiaeth o strategaethau o fewn yr ysgol i adnabod a lleihau bwlio. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Gwaith grŵp
- Amser Cylch
- Ap Speakr
- Cyngor yr Ysgol
- Bydi amser chwarae
- Arwyddion cyffredinol am fwlio a beth i wneud
- Straeon/mewnbwn i wasanaethau dosbarth ac ysgol gyfan a chyfleoedd i drafod materion yn ymwneud a bwlio
- Cyfleu'r neges yn gyson nad yw bwlio mewn unrhyw ffurf yn cael ei oddef ac mae oblygiadau iddo
- Atgyfnerthu ein bod yn ysgol DDWEUD gyda'r plant yn cael eu hannog i fod yn agored a disgwylir hynny
- Dweud wrth oedolyn neu fentor grŵp cyfoed am unrhyw achos o fwlio sy'n ymwneud a nhw neu y maen nhw'n gwybod amdano

Strategaethau i Rieni

Hysbysir rhieni o unrhyw ddigwyddiad bwlio sy'n ymwneud a'u plant. Ymdrecha'r ysgol i hysbysu rhieni am fwlio drwy:

- Brospectws yr ysgol
- Wefan yr ysgol
- Ofyn iddyn nhw gysylltu a'r ysgol cyn gynted i unrhyw achos o fwlio ddod i'r golwg. Gall hyn fod drwy ymweliad personol, llythyr, galwad ffon, e-bost.
- Sicrhau rhieni fod pob honiad o fwlio yn cael ei ymchwilio iddo'n drylwyr

Os oes pryder gan riant am achos o fwlio yna mae'n angenrheidiol i siarad gyda'r person priodol, yr Athro Dosbarth yn y lle cyntaf, ond mae'r Pennaeth ar gael bob amser, drwy apwyntiad, i drafod unrhyw bryder gan riant.

Os ydy rhieni'n teimlo nad yw eu pryderon yn cael eu hystyried yna mae ganddyn nhw'r hawl i:

1. Ddefnyddio Polisi Gwrthfwlio'r ysgol i weld os ydy'r dulliau gweithredu cytun yn cael eu gweithredu
2. Wneud apwyntiad i weld y Pennaeth
3. Drafod eu pryderon gyda Llywodraethwr
4. Ysgrifennu at Gadeirydd y Llywodraethwyr yn mynegi eu pryderon, os nad ydy trafod o gymorth.
5. Gysylltu a'r ALL i sicrhau bod y Llywodraethwyr yn ymateb i'w pryderon.
6. Gysylltu a grwpiau cymorth y papur lleol neu genedlaethol am gyngor

Strategaethau i Ddisgyblion

Fel “**Ysgol Ddweud**”, mae sawl ffordd i blant yr ysgol fynegi eu pryderon:

1. Speakr
2. Amser Cylch
3. Cyngor yr Ysgol
4. Bocs Pryderon
5. Bydi Amser Chwarae
6. Athro Dosbath
7. Cynorthwy-ydd Dosbarth
8. Aelod arall o staff – ee. Goruchwyliwr amser cinio, cogydd
9. Pennaeth

Mae bwlio yn fater sy'n cael ei drafod yn gyson gyda'r plant drwy:

1. Wersi ABCh [Hunan -les]
2. Gwasanaethau dosbarth cyfan
3. Trafodaeth dosbarth/amser cylch
4. Arddangosfeydd cyffredinol o gwmpas yr ysgol
5. Poster

Gweithdrefnau

Unwaith mae honiad o fwlio wedi ei wneud, dylai aelod o staff logio'r honiad mewn llyfr digwyddiad. Os nad ydy wedi ei wneud eisoes, bydd yn cael ei drosglwyddo i'r athro dosbarth. Bydd yr athro dosbarth yn hysbysu'r Pennaeth pan fo honiad wedi ei wneud.

- Ymchwilio i'r digwyddiad cyn gynted a phosib, trafod gyda'r partion i gyd
- Canfod os ydy hwn yn achos bwlio fel y diffinir yn y rhaglith i'r polisi hwn ac nid yn gamddealltwriaeth neu ofid neu gwmpo mas rhwng ffrindiau.

- Gweithredu gweithdrefnau'r ysgol fel y disgrifir ym mholisi ymddygiad a disgyblaeth yr ysgol.
 1. Y bwli yn ymddiheuro'n llafar i'r dioddefwr
 2. Fforffedu amser chwarae a'r bwli i ysgrifennu llythyr ymddiheuriad i'r dioddefwr a chwblhau ffurflen Meddwl am fy Ymddygiad i ystyried ei ymddygiad.
 3. Hysbysu rhieni'r bwli.
 4. Cwblhau ffurflen Digwyddiad Ymddygiad a'i ffeilio yn y ffeil ganolog hyd yn oed os nad ydy bwlio wedi ei benderfynu.

- Dylai digwyddiad pellach gyda'r un plentyn neu achosion eraill o fwlio o blant eraill gael eu cyfeirio at y Pennaeth am weithredu pellach. Gall hyn gynnwys
 1. Cysylltu a rhieni
 2. Colli gweithgareddau amser chwarae neu ginio drwy gymorth clwb amser cinio
 3. Cyfeirio at Gydlynnydd Anghenion Dysgu Arbennig (SENCO)
 4. Cyfeirio at Dim Cyflafareddu/Ymddygiad Sir Gaerfyrddin
 5. Gwaharddiad tymor penodedig
 6. Gwaharddiad parhaol

Rhwystro

Byddwn yn darparu cymaint o gyfleoedd a phosib i adnabod a thrafod bwlio a'i effeithiau yn agored yn yr ysgol.

Byddwn yn cyfleu'r neges yn gyson ein bod yn goddef dim un ffurf o fwlio a bod goblygiadau i hynny

Byddwn yn pwysleisio ein bod yn ysgol **DDWEUD** a'r plant yn cael eu hannog yn agored ac yn ddisgwylidig ohonynt i ddweud wrth oedolyn neu bydi am unrhyw achos o fwlio yn ymwneud a nhw neu y gwyddent amdano. Deallir bydd oed y plentyn ar brydiau yn pennu camau'r ysgol wrth ymdin ag achos o fwlio.

What Is Bullying?

Bullying is the use of “aggressive or insulting behaviour by an individual or group, often repeated over a period of time that intentionally hurts or harms, with the intention of hurting another person.” (*Tackling bullying in school : a survey of effective practice – Estyn 2006*)

Bullying can be:

- Emotional being unfriendly, excluding, tormenting (e.g. hiding books, threatening gestures)
- Physical spitting, pushing, kicking, hitting, punching, any use of violence and destroying or stealing property
- Racist racial taunts, graffiti, gestures
- Sexual unwanted physical contact or sexually abusive comments against sexual orientation
- Verbal name-calling, sarcasm, insults, spreading rumours, malicious accusations, teasing, making offensive remarks.
- Written Sending notes
- Indirect Exclusion from social groups, ostracising or marginalising individuals from their friends and normal relationships
- Special Needs Bullying on the basis of Special Educational Needs (SEN), a disability or long term health condition
- Cyber Online bullying through social media or other forms

It is the responsibility of the teaching staff and head teacher to determine an act of bullying and apply the policy accordingly.

Our aim

We aim to provide a caring, friendly and safe environment for all of our pupils so they can learn in a relaxed and secure atmosphere.

We work to achieve this by:

- Constantly re-inforcing bullying is unacceptable through assemblies, circle time, newsletters and meetings with children and parents,
- Regularly addressing bullying issues both real and through stories in assemblies, story time, display etc.
- Regular visitors to re-inforce anti-bullying messages e.g. Police Liaison Officers, NSPCC
- Focusing on bullying issues through a whole school focus
- Providing opportunities for children to report bullying incidences which either affect themselves or which they have seen/heard
 - to their peer group mentors
 - to their class teacher or the school's Headteacher
- Investigating all allegations of bullying whether threatened or actual and being seen to take action where it is needed.
- Supporting parents and pupils when bullying is reported.
- Working to help the child who has been bullied to regain their confidence and self esteem

- Working to help the bully/bullies to change their behaviour

Bullying of any kind is unacceptable in school. If bullying does occur, all pupils should be able to tell and know that incidents will be dealt with promptly and effectively. We are a **TELLING** school. This means that *anyone* who thinks that bullying is happening is expected to tell the staff. The School will regularly consider what being a **TELLING** school means.

Signs and Symptoms

A child may indicate by signs or behaviour that he or she is being bullied. Adults should be aware of these possible signs and that they should investigate if a child:

- is frightened of walking to or from school
- doesn't want to go on the school / public bus
- begs to be driven to school
- changes their usual routine
- is unwilling to go to school (school phobic)
- begins to truant
- becomes withdrawn anxious, or lacking in confidence
- starts stammering
- attempts or threatens suicide or runs away
- cries themselves to sleep at night or has nightmares
- starts to wet the bed
- cries/becomes ill on a Sunday
- feels ill in the morning
- begins to do poorly in school work
- comes home with clothes torn or books damaged
- has possessions which are damaged or " go missing"
- asks for money or starts stealing money (to pay bully)
- has dinner or other monies continually "lost"
- has unexplained cuts or bruises
- comes home starving (money / lunch has been stolen)
- becomes aggressive, disruptive or unreasonable
- is bullying other children or siblings
- stops eating
- is reluctant to say what's wrong
- gives improbable excuses for any of the above

These signs and behaviours could indicate other problems, but bullying should be considered a possibility and should be investigated.

Strategies for the School

We deal with bullying as a whole school issue and have a zero tolerance to it. We will investigate all incidences of bullying or all allegations that happen within the school context. Sometimes the word “bullying” is used when in reality there has been an upset or fall out between friends. We always take care to investigate this thoroughly.

We will reinforce bullying and the effects of bullying through various areas of the curriculum:

- PSE [Well-being sessions]
- Teaching groups
- Creative writing in English lessons
- Drama
- History
- Religious Education

We use a range of strategies within school to identify and reduce bullying. These include:

- Co-operative group work
- Circle Time
- Use of the SPEAKR app
- School Council
- Playground Pals/Buddies
- General displays about bullying and what to do
- Stories/input in whole school and class assemblies and opportunities to discuss bullying issues
- Continually send out the message that bullying in any form will not be tolerated and there will be consequences
- Re-inforce that we are a *TELLING* school and children are openly encouraged and expected
- to tell an adult or peer group mentors of any bullying incident they are involved in or know of

Strategies for Parents

Parents will be informed of any incident where their child is involved in bullying. The school will also endeavour to keep parents informed about bullying by:

- School Prospectus
- School web site
- Asking parents to inform the school as soon as any type of bullying comes to light. This can be by personal visit, letter, telephone call, e mail etc.
- Assuring parents that all allegations of bullying will be investigated thoroughly.

If a parent has a concern about a bullying issue then it will be necessary to talk to an appropriate person, this should initially be the Class Teacher if appropriate, but the Headteacher is always available to discuss any concerns with parents.

If parents feel their concerns are not being addressed they have the right to:

1. Use the school's Anti-Bullying policy to see if agreed procedures are being implemented
2. Make an appointment to see the Headteacher
3. Discuss your concerns with a Governor
4. If this does not help write to the Chair of Governors explaining your concerns
5. Contact the LEA who will be able to ensure that the Governors respond to your concerns
6. Contact local or national parent support groups for advice

Strategies for Pupils

As a "**Telling School**", children in school have several ways to voice their concerns:

1. Speakr app
2. Circle Time
3. School Council
4. Playground Pals /Buddies
5. Class Teacher
6. Learning Support Assistant
7. Any other member of staff – eg. lunch time supervisor, cook
8. Headteacher

The issue of bullying is visited regularly with children via:

1. P.S.E. lessons [Well-being]
2. Whole School assemblies
3. Class discussion/circle time
4. General displays around school.
5. Posters

Procedures

Once an allegation of bullying has been received, a member of staff in school should log the allegation in the incident book. The matter if not already will then be in the first instance handed to the class teacher. The Headteacher is then notified by the class teacher when an allegation has been made.

- Investigate the incident as soon as possible, speak to all parties involved
- Ascertain whether it is a bullying incident as defined in the preamble to this policy and not just a falling out, misunderstanding or upset between peers.
- Apply the school's procedures as described in the schools Behaviour and discipline policy.

1. Bully verbally apologising to the victim

2. Forfeiting a break time and child to write an apology to the victim and complete a Thinking about my behaviour form to reflect on their behaviour
 3. Notify the parents of the bully.
 4. Complete a Behaviour incident form and file it on the central file even if bullying is not determined
- A further incident with the same child or other reported incidences of the bullying of other children should be referred to the Headteacher for further action. This may include:
 1. Contacting parents
 2. Loss of break or dinner time play activities, via Lunchtime club support
 3. Referral to Special Educational Needs Coordinator (SENCO)
 4. Referral to Carmarthenshire Mediation/ Behavioural Team
 5. Fixed Term Exclusion
 6. Permanent Exclusion

Prevention

We will provide as many opportunities as possible to continue to identify and discuss bullying and its effects as openly as possible in school.

We will continually send out the message that we will adopt a Zero tolerance to any form of bullying and there will be consequences.

We will reinforce that we are a **TELLING** school and children are openly encouraged and expected to tell an adult or buddy of any bullying incident they are involved with or know of. It is understood that the age of the child will at times determine the actions adopted by the school in handling an allegation of bullying.

Beth yw Bwlio?

Ymddygiad ymosodol neu sarhaus gan unigolyn neu grŵp yw bwlio, sy'n aml yn cael ei ailadrodd dros gyfnod, sy'n creu dolur neu niwed yn fwriadol.

(Mynd i'r afael â bwlio mewn ysgolion: Arolwg o arfer effeithiol – Estyn 2006)

Gall bwlio fod yn:

- Emosiynol bod yn anghyfeillgar, eithrio, poenydio (e.e. cuddio llyfrau, ystumiau bygythiol)
- Gorfforol poeri, gwthio, cicio, taro, pwnio, defnydd o drais neu ddifetha neu ddwyn eiddo
- Hiliol gwatwar hiliol, graffiti, ystumiau
- Rhywiol cyswllt corfforol di-groeso neu sylwadau ymosodol rhywiol yn erbyn tueddfryd rhywiol
- Geiriol galw enwau, coegni, sarhau, lledaenu straeon, cyhuddiadau maleisis, pryfocio, gwneud sylwadau cas
- Ysgrifenedig Anfon nodiadau
- Anuniongyrchol Gwaharddiad o grwpiau cymdeithasol, diarddel neu ymyleiddio unigolion wrth eu ffrindiau a chysylltiadau cyffredin
- Anghenion Arbennig Bwlio ar sail Anghenion Dysgu Ychwanegol, anabledd neu gyflwr iechyd hirdymor
- Seibr Bwlio ar lein drwy wefannau cymdeithasol neu dduliau erail

Cyfrifoldeb yr athrawon a'r pennaeth yw pennu gweithred o fwlio a gweithredu'r polisi yn unol â hynny.

Ein nod

Ein nod yw darparu awyrgylch gofalgarg a chyfeillgar i'r disgyblion i gyd fel eu bod yn gallu dysgu mewn awyrgylch ymlaciol a diogel.

Gweithiwn i gyflawni hyn drwy:

- Ddatgan yn gyson fod bwlio yn annerbyniol mewn gwasanaethau, amser cylch, cylchlythyron a chyfarfodydd gyda phlant a'u rhieni
- Fynd i'r afael â materion bwlio go iawn yn rheolaidd a thrwy straeon mewn gwasanaethau, amser stori, arddangosfa ayyb
- Ymwelwys cyson megis yr Heddlu a'r NSPCC
- Ganolbwyntio ar faterion bwlio fel ffocws ysgol gyfan
- Ddarparu cyfleon i'r plant i roi gwybod am achosion o fwlio sy'n effeithio arnyn nhw eu hunain neu'r hyn glywon/welon nhw
 - i'w mentoriaid grŵp cyfoed
 - i'w athro dosbarth neu bennaeth yr ysgol
- Ymchwilio i bob achos o fwlio naill ai honedig neu wirioneddol a gweithredu yn ôl yr angen
- Gefnogi rhieni a disgyblion pan adroddir am fwlio
- Helpu'r plentyn a fwiwyd i ail-ennill ei hyder a'i hunan-barch
- Helpu'r bwli/s i newid eu hymddygiad

Mae bwlio o unrhyw fath yn annerbyniol yn yr ysgol. Pe bai bwlio yn digwydd, dylai'r disgyblion i gyd allu dweud gan wybod y bydd achosion yn cael eu trin yn brydlon ac effeithiol. Rydym yn ysgol **DDWEUD**. Golyga hyn fod disgwyl i *unrhywun* sy'n meddwl fod bwlio'n digwydd ddweud wrth y staff. Bydd yr ysgol yn ystyried yn rheolaidd beth yw ystyr bod yn ysgol **DDWEUD**.

Arwyddion a Symptomau

Fe allai plentyn ddangos arwyddion neu ymddwyn fel ei fod ef/ei bod hi yn cael ei fwlio/ei bwlio. Dylai oedolion fod yn ymwybodol o arwyddion posib ac ymchwilio os ydy plentyn yn

- ofni cerdded i ac o'r ysgol
- ddim am fynd ar y bws ysgol
- erfyn am gael ei yrru i'r ysgol
- newid ei drefn rheolaidd
- anfodlon mynd i'r ysgol (ysgol ffobig)
- dechrau colli'r ysgol
- mynd i'w gragen, yn bryderus, neu golli hyder
- dechrau atal dweud
- cynnig neu fygwth hunanladdiad neu redeg i ffwrdd
- crio i gysgu gyda'r nos neu gael hunllefau
- dechrau gwlychu'r gwely
- crio/mynd yn sal yn y bore
- dechrau gwneud gwaith gwael yn yr ysgol
- cyrraedd adre gyda dillad wedi'u rhwygo neu lyfrau wedi 'u niweidio
- meddu ar eiddo wedi 'u niweidio neu " ar goll"
- gofyn am arian neu ddechrau dwyn arian (i dalu'r bwli)
- "colli" arian cinio neu arian arall yn rheolaidd
- cael clwyfau neu gleisiau anesboniadwy
- cyrraedd adre'n llwglyd (arian/cinio wedi ei ddwyn)
- mynd yn ymosodol, aflonyddgar neu afresymol
- bwlio plant eraill neu frawd/chwaer
- stopio bwyta
- amharod i ddweud beth sydd o'i le
- yn rhoi esgusodion annhebygol i un o'r uchod

Fe allai'r arwyddion ac ymddygiad hyn ddynodi problemau eraill, ond fe ddylid ystyried bwlio fel posiblwydd ac ymchwilio iddo.

Strategaethau i'r Ysgol

Rydym yn delio â bwlio fel mater i'r ysgol gyfan ac rydym yn goddef dim. Rydym yn ymchwilio pob achos o fwlio neu'r honiadau sy'n digwydd o fewn cyd-destun yr ysgol. Ambell waith defnyddir y gair "bwlio" pan mewn gwirionedd ffrindiau'n cwmpo mas ydyw. Rydym yn cymryd pob gofal i ymchwilio iddo'n drylwyr.

Rydym yn rhoi sylw i fwlio a'i effeithiau drwy wahanol agweddau o'r cwricwlwm:

- ABC [Sesiynau hunan les]
- Grwpiau dysgu
- Ysgrifennu creadigol
- Drama
- Hanes
- Addysg Grefyddol

Rydym yn defnyddio amrywiaeth o strategaethau o fewn yr ysgol i adnabod a lleihau bwlio. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Gwaith grŵp
- Amser Cylch
- Ap Speakr
- Cyngor yr Ysgol
- Bydi amser chwarae
- Arwyddion cyffredinol am fwlio a beth i wneud
- Straeon/mewnbwn i wasanaethau dosbarth ac ysgol gyfan a chyfleoedd i drafod materion yn ymwneud a bwlio
- Cyfleu'r neges yn gyson nad yw bwlio mewn unrhyw ffurf yn cael ei oddef ac mae oblygiadau iddo
- Atgyfnerthu ein bod yn ysgol DDWEUD gyda'r plant yn cael eu hannog i fod yn agored a disgwylir hynny
- Dweud wrth oedolyn neu fentor grŵp cyfoed am unrhyw achos o fwlio sy'n ymwneud a nhw neu y maen nhw'n gwybod amdano

Strategaethau i Rieni

Hysbysir rhieni o unrhyw ddigwyddiad bwlio sy'n ymwneud a'u plant. Ymdrecha'r ysgol i hysbysu rhieni am fwlio drwy:

- Brospectws yr ysgol
- Wefan yr ysgol
- Ofyn iddyn nhw gysylltu a'r ysgol cyn gynted i unrhyw achos o fwlio ddod i'r golwg. Gall hyn fod drwy ymweliad personol, llythyr, galwad ffon, e-bost.
- Sicrhau rhieni fod pob honiad o fwlio yn cael ei ymchwilio iddo'n drylwyr

Os oes pryder gan riant am achos o fwlio yna mae'n angenrheidiol i siarad gyda'r person priodol, yr Athro Dosbarth yn y lle cyntaf, ond mae'r Pennaeth ar gael bob amser, drwy apwyntiad, i drafod unrhyw bryder gan riant.

Os ydy rhieni'n teimlo nad yw eu pryderon yn cael eu hystyried yna mae ganddyn nhw'r hawl i:

7. Ddefnyddio Polisi Gwrthfwlio'r ysgol i weld os ydy'r dulliau gweithredu cytun yn cael eu gweithredu
8. Wneud apwyntiad i weld y Pennaeth
9. Drafod eu pryderon gyda Llywodraethwr
10. Ysgrifennu at Gadeirydd y Llywodraethwyr yn mynegi eu pryderon, os nad ydy trafod o gymorth.
11. Gysylltu a'r ALL i sicrhau bod y Llywodraethwyr yn ymateb i'w pryderon.
12. Gysylltu a grwpiau cymorth y papur lleol neu genedlaethol am gyngor

Strategaethau i Ddisgyblion

Fel “**Ysgol Ddweud**”, mae sawl ffordd i blant yr ysgol fynegi eu pryderon:

10. Speakr
11. Amser Cylch
12. Cyngor yr Ysgol
13. Bocs Pryderon
14. Bydi Amser Chwarae
15. Athro Dosbath
16. Cynorthwy-ydd Dosbarth
17. Aelod arall o staff – ee. Goruchwyliwr amser cinio, cogydd
18. Pennaeth

Mae bwlio yn fater sy'n cael ei drafod yn gyson gyda'r plant drwy:

6. Wersi ABCh [Hunan -les]
7. Gwasanaethau dosbarth cyfan
8. Trafodaeth dosbarth/amser cylch
9. Arddangosfeydd cyffredinol o gwmpas yr ysgol
10. Poster

Gweithdrefnau

Unwaith mae honiad o fwlio wedi ei wneud, dylai aelod o staff logio'r honiad mewn llyfr digwyddiad. Os nad ydy wedi ei wneud eisoes, bydd yn cael ei drosglwyddo i'r athro dosbarth. Bydd yr athro dosbarth yn hysbysu'r Pennaeth pan fo honiad wedi ei wneud.

- Ymchwilio i'r digwyddiad cyn gynted a phosib, trafod gyda'r partion i gyd
- Canfod os ydy hwn yn achos bwlio fel y diffinir yn y rhaglith i'r polisi hwn ac nid yn gamddealltwriaeth neu ofid neu gwmpo mas rhwng ffrindiau.

- Gweithredu gweithdrefnau'r ysgol fel y disgrifir ym mholisi ymddygiad a disgyblaeth yr ysgol.
 5. Y bwli yn ymddiheuro'n llafar i'r dioddefwr
 6. Fforffedu amser chwarae a'r bwli i ysgrifennu llythyr ymddiheuriad i'r dioddefwr a chwblhau ffurflen Meddwl am fy Ymddygiad i ystyried ei ymddygiad.
 7. Hysbysu rhieni'r bwli.
 8. Cwblhau ffurflen Digwyddiad Ymddygiad a'i ffeilio yn y ffeil ganolog hyd yn oed os nad ydy bwlio wedi ei benderfynu.

- Dylai digwyddiad pellach gyda'r un plentyn neu achosion eraill o fwlio o blant eraill gael eu cyfeirio at y Pennaeth am weithredu pellach. Gall hyn gynnwys
 7. Cysylltu a rhieni
 8. Colli gweithgareddau amser chwarae neu ginio drwy gymorth clwb amser cinio
 9. Cyfeirio at Gydlynnydd Anghenion Dysgu Arbennig (SENCO)
 10. Cyfeirio at Dim Cyflafareddu/Ymddygiad Sir Gaerfyrddin
 11. Gwaharddiad tymor penodedig
 12. Gwaharddiad parhaol

Rhwystro

Byddwn yn darparu cymaint o gyfleoedd a phosib i adnabod a thrafod bwlio a'i effeithiau yn agored yn yr ysgol.

Byddwn yn cyfleu'r neges yn gyson ein bod yn goddef dim un ffurf o fwlio a bod goblygiadau i hynny

Byddwn yn pwysleisio ein bod yn ysgol **DDWEUD** a'r plant yn cael eu hannog yn agored ac yn ddisgwylidig ohonynt i ddweud wrth oedolyn neu bydi am unrhyw achos o fwlio yn ymwneud a nhw neu y gwyddent amdano. Deallir bydd oed y plentyn ar brydiau yn pennu camau'r ysgol wrth ymdin ag achos o fwlio.